

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. liepos 19 d.
(OR. en)

11531/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0219 (COD)

INDEF 1
COPS 368
POLMIL 181
IND 301
MAP 20
COMPET 622
FISC 158
CODEC 1158

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. liepos 19 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 349 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 349 final.

Pridedama: COM(2022) 349 final

Briuselis, 2022 07 19
COM(2022) 349 final

2022/0219 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis
bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos Sąjungos geopolitinės aplinkybės, be kita ko, jau daugelį metų nestabili padėtis kaimyniniuose Europos regionuose ir sudėtinga bei sunkumų kupina aplinka, labai pasikeitė dėl Rusijos vykdomos karinės agresijos prieš Ukrainą. Vėl prasidėjus teritoriniam konfliktui ir didelio intensyvumo karui Europos teritorijoje, valstybės narės turi iš naujo persvarstyti savo gynybos planus ir pajėgumus.

2022 m. kovo 11 d. Versalyje susitikę ES valstybių ar vyriausybių vadovai, atsižvelgdami į Rusijos vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą, įsipareigojo „stiprinti Europos gynybos pajėgumus“. Versalio deklaracijoje visų pirma teigiama, kad valstybės narės turėtų padidinti išlaidas gynybai; stiprinti bendradarbiavimą įgyvendinant bendrus projektus; šalinti trūkumus ir siekti pajėgumų tikslų; skatinti inovacijas, be kita ko, pasitelkdamos civilinę ir karinę sinergiją, bei stiprinti ir plėtoti ES gynybos pramonę, įskaitant MVĮ. Be to, Taryba paprašė „Komisijos, koordinuojant veiksmus su Europos gynybos agentūra, ne vėliau kaip gegužės mėn. viduryje pateikti investicijų gynybos srityje spragų analizę ir pasiūlyti tolesnių iniciatyvų, būtinų Europos gynybos pramonei ir technologinei bazei stiprinti“.

Reaguodami į šį prašymą, Europos Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis 2022 m. gegužės 18 d. pateikė Bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų (toliau – bendras komunikatas). Jame pateikta išvalgų apie trijų pagrindinių rūšių spragas: finansinę spragą, pramoninę spragą ir pajėgumų spragą. Bendrame komunikate pažymima, kad pastaruoju metu valstybių narių biudžetai didinami po ne vieno metų, kai biudžetai buvo gerokai mažinami ir buvo didelis investicijų trūkumas. Toks investicijų į išlaidas gynybai trūkumas lėmė pramonės ir pajėgumų spragas ES bei tai, kad šiuo metu turima mažai gynybos įrangos atsargų. Gynybos įrangos perdavimas Ukrainai ir taikos metui pritaikytų atsargų kiekis lėmė tai, jog atsirado didelį susirūpinimą keliančių ir esminių karinės įrangos spragų, kurias reikia skubiai pašalinti.

Bendrame komunikate primenama, kad dėl esamos saugumo padėties ir Ukrainai jau perduotos įrangos valstybės narės turi skubiai atkurti gynybinę kovinę parengtį. Visų pirma, papildžiusios reikmenų atsargas, jos taip pat galėtų toliau teikti pagalbą Ukrainai.

Bendrame komunikate nurodoma, kad valstybės narės, toliau pildydamos savo atsargas ir didindamos savo gynybos įrangos kiekį, turėtų pasinaudoti galimybe tai daryti bendradarbiaudamos. Taip būtų užtikrintas didesnis ekonominis naudingumas, padidintas sąveikumas ir išvengta to, kad labiausiai pažeidžiamos ES valstybės narės negalėtų gauti to, ko joms reikia, nes gynybos pramonei, kuri per trumpą laiką negali patenkinti tokios staiga padidėjusios paklausos, pateikiami nesuderinami reikalavimai.

Kyla rizika, kad, jei veikla nebus koordinuojama ir nebus bendradarbiaujama, dėl didesnių investicijų Europos gynybos sektorius dar labiau susiskaidys, bus ribojamas bendradarbiavimo per visą įrangos gyvavimo ciklą potencialas, padidės išorės priklausomybė ir bus trukdoma sąveikumui. Su trumpalaikiais pirkimais susiję sprendimai turės ilgalaikį poveikį Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) rinkos stiprumui ir artimiausių dešimtmečių galimybėms.

Atsižvelgdama į poreikį laiku ir tikslingai paremti valstybes nares, kad jos sustiprintų savo gynybos pajėgumus susiklosčius šiai nepaprastajai padėčiai, Europos Komisija pasiūlė skatinti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus iš ES biudžeto pasitelkiant specialią

trumpalaikę priemonę, kuria nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas (toliau – Priemonė).

Pagal Priemonę teikiama ES finansinė parama turėtų paskatinti valstybių narių bendradarbiavimu grindžiamus viešuosius pirkimus gynybos srityje ir būti naudinga EGTPB, kartu užtikrinant ES valstybių narių ginkluotųjų pajėgų gebėjimą veikti, tiekimo saugumą ir didesnę sąveikumą.

Tokia Priemonė turėtų būti sukurta siekiant skatinti tas valstybes nares, kurios nori vykdyti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus, užpildyti šias spragas. Ši Priemonė turėtų būti speciali priemonė, skirta kovoti su neigiamu karo Ukrainoje poveikiu ir padariniais Sąjungoje.

Priemonė bus sukurta įsteigus Bendrą viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupę, padedančią koordinuoti jų labai trumpalaikius viešųjų pirkimų poreikius, kad būtų galima reaguoti į naują saugumo padėtį. Sukūrus Priemonę, Komisija pateiks Europos investicijų gynybos srityje programos (EIGP) reglamento pasiūlymą. EIGP reglamentas galėtų būti pagrindas būsimiems bendriems plėtros ir viešųjų pirkimų projektams, kurie yra labai svarbūs valstybių narių ir Sąjungos saugumui, ir, atsižvelgiant į trumpalaikės priemonės logiką, galimai susijusiai Sąjungos finansinei intervencijai, skirtai Europos gynybos pramonės bazei stiprinti, ypač projektams, kurių nė viena valstybė narė negalėtų parengti ar kurių pirkimų negalėtų vykdyti viena.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Priemonė suderinama su Europos gynybos fondu. Pastarasis yra ja papildomas ir jį grindžiama tuo pačiu teisiniu pagrindu. EGF skatinamas teisės subjektų bendradarbiavimas vykdant gynybos mokslinių tyrimų ir plėtros projektus, o Priemonė bus remiamas bendradarbiavimas vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos srityje. Pagal Priemonę taip pat laikomasi Europos gynybos fondo požiūrio į draudimą teikti paramą prekėms ar paslaugoms, kurios draudžiamos pagal taikytiną tarptautinę teisę, arba mirtiniams autonominiams ginklams be galimybės žmonėms prasmingai kontroliuoti sprendimus dėl atrankos ir jėgos panaudojimo veiksmų, priimamus vykdant atakas prieš žmones.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Priemonė bus papildytos esamos ES bendradarbiavimo gynybos srityje iniciatyvos, pavyzdžiui, nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO), ir bus sukurta sinergija su ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio ir kitų ES programų, tokių kaip Europos gynybos fondas, įgyvendinimu.

Priemonė taip pat bus įgyvendinama visapusiškai laikantis ES pajėgumų plėtojimo plano (PPP), kuriame nustatomi gynybos pajėgumų prioritetai ES lygmeniu, ir ES suderintos metinės peržiūros gynybos srityje (CARD), kurios metu, *inter alia*, nustatomos naujos bendradarbiavimo gynybos srityje galimybės. Šiomis aplinkybėmis taip pat gali būti atsižvelgiama į atitinkamą Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) ir kitų partnerių vykdomą veiklą, jei ji atitinka Sąjungos saugumo ir gynybos interesus ir neužkerta kelio jokiai valstybei narei joje dalyvauti.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas, kuriuo siekiama skatinti EGTPB konkurencingumą remiant valstybių narių bendradarbiavimą vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos srityje, grindžiamas SESV 173 straipsniu (parama Europos pramonės konkurencingumui).

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Nors bendradarbiavimas turi keletą akivaizdžių privalumų (didesnis sąveikumas, mažesnės vieneto ir techninės priežiūros išlaidos), ES valstybės narės gynybos sistemas ir toliau įsigyja daugiausia nacionaliniu lygmeniu.

Tai galima paaiškinti keliais veiksniais:

- sudėtingesniu bendradarbiavimu ir administracine bendradarbiavimo našta;
- skirtingais nacionaliniais reikalavimais;
- skirtingais viešųjų pirkimų tvarkaraščiais ir nesinchronizuojamais biudžetais;
- informacijos saugumo sumetimais;
- nacionalinės gynybos pramonės politikos sumetimais;
- nacionalinės patirties stoka viešųjų pirkimų agentūrose.

Remiantis EGA 2020 m. gynybos duomenimis, ES valstybės narės investavo tik 4,1 mlrd. EUR į bendradarbiaujamuosius gynybos įrangos viešuosius pirkimus (11 proc. visų jų išlaidų), t. y. 13 proc. mažiau nei 2019 m.

Tai gerokai mažiau nei 35 proc. norma, kurios valstybės narės įsipareigojo laikytis. Gynybos rinkos paklausos susiskaidymo rezultatas – nemažai problemų ir neefektyvumas, taip pat ir kalbant apie pasiūlą, o kartu didesnės daugybės skirtingų sistemų techninės priežiūros išlaidos.

Jei į šią dabartinę tendenciją nebus reaguojama, dėl jos ir toliau labai mažės EGTPB konkurencingumas ir tai gali turėti įtakos jos rinkos perspektyvoms ateinantį dešimtmetį.

Tuo pat metu esant dabartinei gynybos rinkos padėčiai, be kita ko, padidėjus grėsmei saugumui ir esant realiai didelio intensyvumo konflikto perspektyvai, valstybės narės sparčiai didina savo gynybos biudžetus ir siekia įsigyti panašios įrangos. Dėl to paklausa viršija EGTPB gamybos pajėgumus, šiuo metu pritaikytus taikos metui.

Todėl galima numatyti didelę kainų infliaciją, taip pat ilgesnį pristatymo laiką, o tai gali pakenkti ES piliečių saugumui. Gynybos pramonė turi užtikrinti užsakymams vykdyti reikalingus gamybos pajėgumus, taip pat svarbiausias žaliavas ir sudedamąsias dalis. Šiomis aplinkybėmis gynybos srities gamintojai gali teikti pirmenybę dideliems užsakymams, todėl pažeidžiamiausios šalys, kurios nėra pakankamai didelės ir neturi finansinių išteklių dideliems užsakymams užtikrinti, gali likti neapsaugotos.

Valstybių narių atskirai teikiami fragmentiški užsakymai apribotų gynybos bendrovių rinkos perspektyvas ir neišvengiamai lemtų didesnę pasiūlos susiskaidymą, todėl labai pakenktų sektoriaus ekonominiam veiksmingumui ir sumažintų EGTPB konkurencingumą.

Todėl būtina skatinti bendrus viešuosius pirkimus ir tai būtų naudinga užtikrinant, kad gynybos pramonė galėtų greičiau prisitaikyti prie dabartinių rinkos struktūrinių pokyčių, o nacionalinėms ginkluotosioms pajėgoms, bendradarbiaujančioms įsigijimo etape, būtų taikomos geresnės sąlygos ir pristatymo terminai. Be to, bendradarbiaujant įsigijimo srityje sumažėtų sistemų eksploatavimo, techninės priežiūros ir aktyvaus eksploatavimo nutraukimo išlaidos (apskaičiuota, kad jos sudaro 55 proc. visų įrangos išlaidų).

Todėl esant dabartinei padėčiai reikia imtis politinių veiksmų ES lygmeniu, kad būtų pagerintas bendradarbiavimo lygis, ir paskatinti finansinį valstybių narių bendradarbiavimą vykdant viešuosius pirkimus gynybos srityje. Tokia intervencija naudinga ES piliečių saugumui ir EGTPB.

- **Proporcingumas**

Siūlomas politikos požiūris yra proporcingas nustatytų problemų mastui ir rimtumui, t. y. poreikiui paspartinti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių ir puoselėti įmonių bendradarbiavimui palankią aplinką atvirų ir konkurencingų rinkų sistemoje, skatinant valstybių narių bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą. Juo atsižvelgiama į Sutartyse nustatytas galimas Sąjungos intervencijos ribas.

Iniciatyva apima tik tuos tikslus, kurių valstybės narės negali tinkamai pasiekti pačios ir kurių atveju galima tikėtis, kad Sąjunga juos įgyvendins geriau.

- **Priemonės pasirinkimas**

Komisija siūlo Priemonę nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu. Tai tinkamiausia teisinė priemonė, nes tik reglamentu, kurio teisinės nuostatos taikomos tiesiogiai, galima užtikrinti būtiną vienodumą, kad būtų galima sukurti ir taikyti Sąjungos priemonę, kurios tikslas – skatinti pramonės sektoriaus stiprinimą visoje Europoje.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Nėra jokių iš anksčiau galiojančių teisės aktų, kurie apimtų šį konkretų veiksma arba būtų su juo susiję. Iki šiol nebuvo kitų Sąjungos teisėkūros iniciatyvų gynybos srityje, kuriomis būtų siekiama didinti EGTPB konkurencingumą, visų pirma bendradarbiaujant spartinti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių, įskaitant jos gamybos pajėgumų didinimą. Taip pat nebuvo kitų Sąjungos teisėkūros iniciatyvų gynybos srityje, kuriomis būtų siekiama skatinti dalyvaujančių valstybių narių bendradarbiavimą vykdant viešuosius pirkimus gynybos srityje. Todėl dėl šios teisėkūros iniciatyvos anksčiau nebuvo atliktas galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas ar galiojančių teisės aktų tinkamumo patikra.

- **Poveikio vertinimas**

2022 m. gegužės 30–31 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose Tarybos paprašyta skubos tvarka išnagrinėti trumpalaikę priemonę. Todėl Komisija teikia pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma Priemonė, neįtraukdama poveikio vertinimo, kad teisės aktų leidėjai galėtų jį gauti kuo anksčiau.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Nenumatoma, kad dėl šios Priemonės padidės administracinė našta.

Siūlomas veiklos rezultatais grindžiamas požiūris, pagrįstas sąlyga, kad mokėjimų išmokėjimas priklauso nuo konsorciumo pasiektų tarpinių ir galutinių reikšmių, yra ir Priemonės įgyvendinimo supaprastinimo elementas.

- **Pagrindinės teisės**

Didinant ES piliečių saugumą galima prisidėti prie jų pagrindinių teisių apsaugos.

Be to, veiksmai, susiję su bendradarbiaujamaisiais prekių ar paslaugų, draudžiamų pagal taikytiną tarptautinę teisę, viešaisiais pirkimais gynybos srityje, finansavimo pagal Priemonę reikalavimų neatitinka.

Taip pat finansavimo pagal Priemonę reikalavimų neatitinka veiksmai, kuriais siekiama bendrai įsigyti mirtinų autonominių ginklų be galimybės žmonėms prasmingai kontroliuoti sprendimus dėl atrankos ir jėgos panaudojimo veiksnių, priimamus vykdant atakas prieš žmones.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Finansinis paketas Priemonei įgyvendinti 2022 m. **XX** – 2024 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu yra 500 mln. EUR dabartinėmis kainomis.

Poveikis daugiamečiai finansinės programos laikotarpiui, kiek tai susiję su reikiamu biudžetu ir žmogiškaisiais ištekliais, išsamiai aprašytas prie pasiūlymo pridėtoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija turėtų reguliariai stebėti savo veiksmus, peržiūrėti pažangą, padarytą siekiant numatomų rezultatų, ir išnagrinėti galimybes kurti sinergiją su kitomis papildomomis Sąjungos programomis. Komisija turėtų parengti Priemonės vertinimo ataskaitą ir pateikti ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje visų pirma bus įvertinta pažanga, padaryta siekiant pasiūlyme nustatytų tikslų.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) kovo 11 d. Versalyje susitikę ES valstybių ar vyriausybės vadovai įsipareigojo „stiprinti Europos gynybos pajėgumus“, atsižvelgdami į Rusijos vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą. Jie susitarė didinti išlaidas gynybai, stiprinti bendradarbiavimą vykdant bendrus projektus ir bendradarbiaujamuosius gynybos pajėgumų viešuosius pirkimus, šalinti trūkumus, skatinti inovacijas ir stiprinti bei plėtoti ES gynybos pramonę;
- (2) 2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacijai nepateisinamai įsiveržus į Ukrainą ir tebesitęsiant ginkluotam konfliktui Ukrainoje, tapo aišku, kad būtina dabar imtis skubių veiksmų esamiems trūkumams pašalinti. Europoje vėl prasidėjo didelio intensyvumo karas ir teritorinis konfliktas, todėl reikia gerokai padidinti valstybių narių pajėgumus, kad būtų pašalintos didžiausią susirūpinimą keliančios ir esminės spragos, ypač tos, kurios padidėjo dėl gynybos produktų siuntimo į Ukrainą;
- (3) Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis 2022 m. gegužės 18 d. pateikė Bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų. Komunikate pabrėžta, kad ES esama gynybos srities finansinių, pramonės ir pajėgumų spragų;
- (4) buvo nurodyta speciali solidarumo dvasia grindžiama trumpalaikė priemonė kaip būdas paskatinti valstybes nares savanoriškai vykdyti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus, kad bendradarbiaujant būtų pašalintos didžiausią susirūpinimą keliančios ir esminės spragos, ypač tos, kurios atsirado reaguojant į dabartinę Rusijos agresiją;
- (5) ši nauja priemonė padės sustiprinti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos srityje ir, pasitelkiant susijusį Sąjungos finansavimą, sustiprinti ES gynybos pramonės pajėgumus;
- (6) todėl Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės stiprinimas turėtų būti šių pastangų pagrindas. Iš tiesų vis dar esama sunkumų ir spragų, o Europos gynybos

---

¹ OL C , , p .

pramoninė bazė tebėra labai susiskaidžiusi, joje trūksta bendradarbiaujamųjų veiksmų ir produktų sąveikos;

- (7) esant dabartinei gynybos rinkos padėčiai, be kita ko, padidėjus grėsmei saugumui ir esant realiai didelio intensyvumo konflikto perspektyvai, valstybės narės sparčiai didina savo gynybos biudžetus ir siekia įsigyti panašių prekių. Dėl to paklausa viršija Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės gamybos pajėgumus, šiuo metu pritaikytus taikos metui;
- (8) todėl galima tikėtis didelės kainų infliacijos, taip pat ilgesnio pristatymo laiko, o tai gali pakenkti Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui. Gynybos pramonė turi užtikrinti užsakymams vykdyti reikalingus gamybos pajėgumus, taip pat svarbiausias žaliavas ir sudedamąsias dalis. Šiomis aplinkybėmis gamintojai gali teikti pirmenybę dideliems užsakymams, todėl pažeidžiamiausios šalys, kurios nėra pakankamai didelės ir neturi finansinių išteklių dideliems užsakymams užtikrinti, gali likti neapsaugotos;
- (9) be to, reikėtų dėti pastangas, kad padidėjus išlaidoms būtų gerokai sustiprinta Europos gynybos pramoninė ir technologinė bazė. Iš tiesų, jei veikla nebus koordinuojama ir nebus bendradarbiaujama, tikėtina, kad dėl didesnių nacionalinių investicijų Europos gynybos pramonė dar labiau susiskaidys;
- (10) atsižvelgiant į pirmiau minimus sunkumus ir su jais susijusius ES gynybos pramonės struktūrinius pokyčius, būtina paspartinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės pritaikymą, didinti jos konkurencingumą ir veiksmingumą ir taip prisidėti prie valstybių narių gynybos pramonės pajėgumų stiprinimo ir reformavimo. Sprendžiant pramonės trūkumų problemą, reikėtų skubiai pašalinti didžiausią susirūpinimą keliančias spragas;
- (11) ypač reikėtų skatinti bendras investicijas ir viešuosius pirkimus gynybos srityje, nes tokiais bendradarbiaujamaisiais veiksmais būtų užtikrinta, kad būtini ES pramoninės bazės pokyčiai vyktų bendradarbiaujant ir būtų išvengta tolesnio pramonės susiskaidymo;
- (12) šiuo tikslu turėtų būti sukurta trumpalaikė priemonė valstybių narių bendradarbiavimui viešųjų pirkimų gynybos srityje etapu stiprinti (toliau – Priemonė). Ja valstybės narės bus skatinamos imtis bendradarbiaujamųjų veiksmų, visų pirma, kai jos vykdo viešuosius pirkimus siekdamos pašalinti šias spragas, daryti tai bendrai, didinant sąveikumą ir stiprinant bei reformuojant savo gynybos pramonės pajėgumus;
- (13) taikant trumpalaikę priemonę turėtų būti kompensuojamas su tokiais bendrais veiksmais susijęs sudėtingumas ir rizika, sudaromos sąlygos valstybėms narėms vykdant veiksmus pasiekti masto ekonomiją, kad būtų sustiprinta ir modernizuota Europos technologinė ir pramoninė bazė, taip padidinant Sąjungos pajėgumų atsparumą ir tiekimo saugumą. Skatinant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus taip pat sumažėtų sistemų eksploatavimo, techninės priežiūros ir aktyvaus eksploatavimo nutraukimo išlaidos;
- (14) įgyvendinant šią Priemonę bus remiamasi vadovaujantis Bendru komunikatu dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio / agentūros vadovo siekiant koordinuoti labai trumpalaikius viešųjų pirkimų gynybos srityje poreikius ir bendradarbiauti su valstybėmis narėmis bei ES gynybos srities gamintojais, kad būtų remiami bendri viešieji pirkimai siekiant papildyti atsargas, visų pirma atsižvelgiant į Ukrainai teikiamą paramą, sudarytos Bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės darbu ir į jį bus atsižvelgiama;

- (15) Priemonė dera su esamomis ES bendradarbiavimo gynybos srityje iniciatyvomis, tokiomis kaip Europos gynybos fondas ir nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO), ir sukuria sinergiją su kitomis ES programomis. Priemonė visiškai atitinka Strateginio kelrodžio užmojų;
- (16) kadangi Priemonės tikslas – didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą ir veiksmingumą, kad būtų galima pasinaudoti Priemone, su teisės subjektais, kurie yra įsisteigę Sąjungoje arba asocijuotosiose valstybėse ir kurių nekontroliuoja neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektai, turės būti sudarytos bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų sutartys. Šiomis aplinkybėmis kontrolė turėtų būti suprantama kaip gebėjimas daryti lemiamą poveikį teisės subjektui tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų. Be to, siekiant užtikrinti esminių Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesų apsaugą, bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančių rangovų ir subrangovų infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekliai, naudojami bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo tikslais, turi būti valstybės narės arba asocijuotosios trečiosios valstybės teritorijoje;
- (17) tam tikromis aplinkybėmis turėtų būti įmanoma nukrypti nuo principo, kad pagal Priemonę remiamame bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujantys rangovai ir subrangovai neturi būti kontroliuojami neasocijuotųjų trečiųjų valstybių arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių subjektų. Šiomis aplinkybėmis Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigęs ir neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto kontroliuojamas teisės subjektas gali kaip rangovas ir subrangovas dalyvauti bendradarbiaujamajame viešajame pirkime, jei įvykdomos griežtos sąlygos, susijusios su Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesais, kaip nustatyta pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) V antraštine dalimi, be kita ko, ir Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės stiprinimo atžvilgiu;
- (18) be to, į bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo procedūras ir sutartis taip pat įtraukiamas reikalavimas, kad gynybos produktui nebūtų taikoma neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto kontrolė arba apribojimas;
- (19) dotacijos pagal Priemonę gali būti teikiamos kaip su išlaidomis nesusijęs finansavimas, grindžiamas pasiektais rezultatais, atsižvelgiant į bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų darbo paketus, tarpines reikšmes arba galutines reikšmes, kad būtų sukurtas būtinas skatinamasis poveikis;
- (20) kai Sąjungos dotacija teikiama kaip su išlaidomis nesusijęs finansavimas, Komisija darbo programoje turėtų nustatyti kiekvieno veiksmo finansavimo sąlygas, visų pirma a) veiksmo, susijusio su bendradarbiavimu vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus, siekiant patenkinti skubiausius ir svarbiausius pajėgumų poreikius, aprašymą, b) veiksmo įgyvendinimo tarpines reikšmes, c) apytikslį bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų mastą, kurio tikimasi, ir d) didžiausią galimą Sąjungos įnašą;
- (21) kad būtų pasiektas skatinamasis poveikis, Sąjungos įnašo dydis gali būti diferencijuojamas atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip a) bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo sudėtingumas, kurio pradinis rodiklis gali būti numatomos viešojo pirkimo sutarties vertės dalis, remiantis vykdant panašius veiksmus įgyta patirtimi, b) bendradarbiavimo ypatybės, pavyzdžiui, bendras naudojimas, atsargų kaupimas,

nuosavybė ar techninė priežiūra, kurios gali paskatinti geresnius sąveikumo rezultatus ir ilgalaikių investicijų signalus pramonei, ir c) dalyvaujančių valstybių narių ar asocijuotųjų valstybių skaičius arba papildomų valstybių narių ar asocijuotųjų valstybių įtraukimas į esamą bendradarbiavimą;

- (22) valstybės narės turėtų paskirti viešojo pirkimo agentą, kuris jų vardu vykdytų bendradarbiaujamąjį viešąjį pirkimą. Viešojo pirkimo agentas turėtų būti valstybėje narėje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigusi perkančioji organizacija, įskaitant Sąjungos įstaigas arba tarptautines organizacijas, tokias kaip Bendradarbiavimo ginkluotės srityje jungtinė organizacija (OCCAR – *Organisation Conjointe de Coopération en matière d'ARmement*);
- (23) pagal Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalį dotacija gali būti skiriama jau pradėtam įgyvendinti veiksmui, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, jog veiksmą buvo būtina pradėti įgyvendinti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos. Tačiau finansinis įnašas neturėtų būti skiriamas laikotarpiui iki dotacijos paraiškos pateikimo dienos, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinius atvejus. Siekiant išvengti Sąjungos paramos teikimo sutrikimų, kurie galėtų pakenkti Sąjungos interesams, finansavimo sprendime turėtų būti galima numatyti finansinį įnašą veiksmams, kurie apima laikotarpį nuo 2022 m. vasario 24 d., net jei jie buvo pradėti iki pateikiant dotacijos paraišką;

šiai Programai taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr.2018/1046 (toliau – Finansinis reglamentas). Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis;

- (25) šiame reglamente nustatomas Fondo finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausia orientacinė suma metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip tai suprantama 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo² (toliau – 2020 m. gruodžio 16 d. Tarpinstitucinis susitarimas), 18 punkte;
- (26) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013³, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95⁴, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁵ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939⁶ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų ir sukčiavimo prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus,

² OL L 433I, 2020 12 22, p. 28.

³ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁴ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁵ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁶ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus, kenkiančius Sąjungos finansiniams interesams, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371⁷, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (27) pagal Tarybos sprendimo 2013/755/ES⁸ 94 straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose (UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Priemonės taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;
- (28) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės vienos negali deramai pasiekti, o tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas (toliau – Priemonė).

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) **bendradarbiaujamasis viešasis pirkimas** – ne mažiau kaip trijų valstybių narių bendrai vykdomas viešasis pirkimas;
- (2) **neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto vykdoma kontrolė** – gebėjimas daryti lemiamą poveikį teisės subjektui tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų;
- (3) **vykdomojo valdymo organas** – pagal nacionalinę teisę paskirtas teisės subjekto organas, kai taikytina, atskaitingas vykdomajam direktoriui, kuriam suteikti įgaliojimai nustatyti teisės subjekto strategiją, tikslus ir bendrą kryptį ir kuris prižiūri bei stebi valdymo sprendimų priėmimą;
- (4) **neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas** – teisės subjektas, kuris yra įsisteigęs neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje arba, jei jis yra įsisteigęs Sąjungoje

⁷ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 18, p. 29).

⁸ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

arba asocijuotojoje valstybėje, kurio vykdomojo valdymo organai yra neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje;

- (5) **viešojo pirkimo agentas** – valstybėje narėje arba asocijuotojoje valstybėje įsisteigusi perkančioji organizacija, įskaitant Sąjungos įstaigas arba tarptautines organizacijas, kurią ne mažiau kaip trys valstybės narės paskiria vykdyti bendradarbiaujamąjį viešąjį pirkimą jų vardu;
- (6) **trečioji valstybė** – valstybė, kuri nėra Sąjungos narė.

3 straipsnis *Tikslai*

1. Priemone siekiama šių tikslų:
  - (a) skatinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) konkurencingumą ir veiksmingumą, kad Sąjunga būtų atsparesnė, visų pirma bendradarbiaujant spartinti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių, įskaitant jos gamybos pajėgumų didinimą;
  - (b) skatinti dalyvaujančių valstybių narių bendradarbiavimą vykdant viešuosius pirkimus gynybos srityje, kuriuo prisidedama prie solidarumo, sąveikumo, užkertamas kelias išstūmimo efektui, vengiama susiskaidymo ir didinamas viešųjų išlaidų veiksmingumas.
2. Šių tikslų siekiama dėmesį sutelkiant į Sąjungos gynybos pramoninės bazės stiprinimą ir plėtojimą, kad ji galėtų patenkinti visų pirma skubiausius ir svarbiausius gynybos produktų poreikius, ypač tuos, kurie išryškėjo ar padidėjo reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, ir atsižvelgiant į Bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės darbą.

4 straipsnis *Biudžetas*

1. Finansinis paketas Priemonei įgyvendinti laikotarpiu nuo šio reglamento įsigaliojimo iki 2024 m. gruodžio 31 d. yra 500 mln. EUR dabartinėmis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma gali būti naudojama Priemonei įgyvendinti skirtai techninei ir administracinei pagalbai, tokiai kaip parengiamoji, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.
3. Valstybėms narėms pagal pasidalijamojo valdymo principą skirti išteklių jų prašymu gali būti perkelti Priemonei, laikantis 2021–2027 m. Bendrųjų nuostatų reglamento atitinkamose nuostatose nustatytų sąlygų. Komisija tuos išteklius valdo tiesiogiai pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 (Finansinio reglamento) 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą. Tie išteklių naudojami atitinkamos valstybės narės naudai.
4. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiklos, truncančios daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

5 straipsnis
Priemonės asocijuotosios trečiosios valstybės

Įgyvendinant Priemonę dalyvauti gali valstybės narės ir Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės (asocijuotosios valstybės), laikydamosi Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytų sąlygų.

6 straipsnis
ES finansavimo įgyvendinimas ir formos

1. Priemonė įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, laikantis Finansinio reglamento.
2. ES finansavimu skatinamas valstybių narių bendradarbiavimas siekiant 3 straipsnyje nurodytų tikslų. Finansinis įnašas nustatomas atsižvelgiant į bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo bendradarbiavimo pobūdį, be to, skiriama tinkama suma, kad būtų užtikrintas bendradarbiavimui paskatinti būtinas poveikis.
3. Kai tai būtina veiksmui įgyvendinti, finansiniai įnašai gali apimti laikotarpį iki prašymo skirti finansinius įnašus tam veiksmui pateikimo dienos, su sąlyga, kad veiksmas nebuvo pradėtas iki 2022 m. vasario 24 d.
4. Dotacijos, įgyvendinamos taikant tiesioginį valdymą, skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.

7 straipsnis
Finansuoti tinkami veiksmai

1. Finansuoti galima tik tuos veiksmus, kurie atitinka visus toliau nurodytus kriterijus:
  - (a) veiksmai apima reikalavimus atitinkančių subjektų, įgyvendinančių 3 straipsnyje nurodytus tikslus, bendradarbiavimą vykdant bendradarbiaujamuosius skubiausiai reikiamų ir svarbiausių gynybos produktų viešuosius pirkimus;
  - (b) veiksmai apima naują bendradarbiavimą arba esamo bendradarbiavimo išplėtimą, įtraukiant naujas valstybes nares ar asocijuotąsias valstybes;
  - (c) veiksmus vykdo ne mažiau kaip trijų valstybių narių konsorciumas;
  - (d) veiksmai atitinka 8 straipsnyje nustatytas papildomas sąlygas.
2. Toliau išvardyti veiksmai neatitinka finansavimo reikalavimų:
  - (a) veiksmai, susiję su bendradarbiaujamaisiais prekių ar paslaugų, draudžiamų pagal taikytiną tarptautinę teisę, viešaisiais pirkimais;
  - (b) veiksmai, kuriais siekiama bendrai įsigyti mirtinų autonominių ginklų be galimybės žmonėms prasmingai kontroliuoti sprendimus dėl atrankos ir jėgos panaudojimo veiksmų, priimamus vykdant atakas prieš žmones.

8 straipsnis
Papildomos finansavimo sąlygos

1. Valstybės narės arba asocijuotosios trečiosios valstybės paskiria viešojo pirkimo agentą, kuris veikia jų vardu bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo tikslais. Viešojo pirkimo agentas dalyvaujančių valstybių narių vardu vykdo viešojo pirkimo procedūras ir sudaro susitarimus su rangovais.

2. 1 dalyje nurodytos viešojo pirkimo procedūros grindžiamos susitarimu, kurį dalyvaujančios valstybės narės pasirašo su viešojo pirkimo agentu 11 straipsnyje nurodytoje darbo programoje nustatytais sąlygomis.
3. Į bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo procedūras ir sutartis įtraukiami bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančių rangovų ir subrangovų dalyvavimo reikalavimai, kaip nurodyta 4–10 dalyse.
4. Bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujantys rangovai ir subrangovai turi būti įsisteigę Sąjungoje ir joje turi būti jų vykdomojo valdymo organai. Jų negali kontroliuoti neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas.
5. Nukrypstant nuo 4 dalies, Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigęs ir neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto kontroliuojamas teisės subjektas gali kaip rangovas ir subrangovas dalyvauti bendradarbiaujamajame viešajame pirkime tik tuo atveju, jei jis pateikia valstybės narės arba asocijuotosios trečiosios valstybės, kurioje rangovas įsisteigęs, patvirtintas garantijas.
6. Dalyvaujančios valstybės narės Komisijai pateikia viešojo pirkimo agento pranešimą apie bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančio rangovo ar subrangovo, kuris yra įsisteigęs Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje ir yra kontroliuojamas neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto, pateiktas garantijas. Komisijai paprašius, jai pateikiamos garantijos ir susijusios viešojo pirkimo sutarties nuostatos. Garantijose pateikiami patikinimai, kad bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančio rangovo ar subrangovo dalyvavimas neprieštarauja Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta pagal BUSP vadovaujantis ES sutarties V antraštine dalimi, arba 3 straipsnyje nustatytiems tikslams.
7. Garantijomis visų pirma pagrindžiama, kad bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo tikslais yra nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:
  - (a) bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančio rangovo ar subrangovo kontrolė nebūtų vykdoma tokiu būdu, kuriuo suvaržomas arba apribojamas jo gebėjimas vykdyti užsakymą ir pasiekti rezultatus, ir
  - (b) neasocijuotajai trečiajai valstybei arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektui būtų užkirstas kelias susipažinti su neskelbtina informacija, o bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujantys darbuotojai ar kiti asmenys turėtų valstybės narės išduotus nacionalinius asmens patikimumo pažymėjimus.
8. Bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančių rangovų ir subrangovų infrastruktūra, patalpos, turtas ir išteklių, naudojami bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo tikslais, turi būti valstybės narės arba asocijuotosios trečiosios valstybės teritorijoje. Jei Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje nėra iškart prieinamų konkurencingų pakaitalų, bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujantys rangovai ir subrangovai gali naudotis savo turtu, infrastruktūra, patalpomis ir išteklių, esančiais arba laikomais už valstybių narių arba asocijuotųjų trečiųjų valstybių teritorijos ribų, su sąlyga, kad toks naudojimas neprieštarauja Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams ir yra suderinamas su 3 straipsnyje nustatytais tikslais.

9. Į bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo procedūras ir sutartis taip pat įtraukiamas reikalavimas, kad gynybos produktui nebūtų taikomas neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto apribojimas.
10. Šiame straipsnyje bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujantys subrangovai – tai visi toliau išvardyti subrangovai:
  - (a) subrangovai, turintys tiesioginius sutartinius santykius su rangovu;
  - (b) kiti subrangovai, kuriems skiriama bent 10 proc. darbo dalies;
  - (c) subrangovai, kuriems gali reikėti susipažinti su įslaptinta informacija, kad galėtų vykdyti bendradarbiaujamąjį viešąjį pirkimą.

9 straipsnis
Reikalavimus atitinkantys subjektai

Finansavimą gali gauti toliau nurodyti subjektai su sąlyga, kad jie atitinka Finansinio reglamento 197 straipsnyje nustatytus tinkamumo kriterijus:

- (a) viešosios perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2014/24/ES⁹ ir 2014/25/ES¹⁰;
- (b) asocijuotųjų trečiųjų valstybių valdžios institucijos.

10 straipsnis
Skyrimo kriterijai

Komisija įvertina pateiktus pasiūlymus remdamasi tokiais skyrimo kriterijais:

1. veiksmo indėlis stiprinant ir plėtojant Sąjungos gynybos pramoninę bazę, kad ji galėtų patenkinti visų pirma skubiausių ir svarbiausių gynybos produktų poreikius, kaip nurodyta 3 straipsnyje, be kita ko, susijusius su viešojo pirkimo procedūra ir pristatymo terminais, atsargų papildymu, prieinamumu ir tiekimu;
2. veiksmo indėlis į EGTPB konkurencingumą ir pritaikymą, įskaitant numatytą jos gamybos pajėgumų didinimą, gamybos pajėgumų rezervavimą, perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą bei bendrą modernizavimą;
3. veiksmo indėlis stiprinant valstybių narių ar asocijuotųjų valstybių bendradarbiavimą ir produktų sąveikumą;
4. bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančių valstybių narių arba asocijuotųjų valstybių skaičius;
5. numatomas bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo mastas ir bet koks dalyvių pareiškimas, kad jie bendrai naudos, kaups, valdys ar prižiūrės įsigytus gynybos produktus;
6. Sąjungos finansinės paramos skatinamasis poveikis parodant, kaip Sąjungos įnašas gali padėti įveikti bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų kliūtis;
7. veiksmo įgyvendinimo planų kokybė ir veiksmingumas.

---

⁹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

¹⁰ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

11 straipsnis
Darbo programa

1. Priemonė įgyvendinama pagal Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytą darbo programą.
2. Komisija priima 1 dalyje nurodytą darbo programą įgyvendinimo aktu. Įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 14 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Darbo programoje nustatoma mažiausia bendrų viešųjų pirkimų veiksmų finansinė apimtis ir orientacinė finansinės paramos suma veiksams, kuriuos vykdo minimalus valstybių narių skaičius, nurodytas 7 straipsnio 1 dalies c punkte, taip pat paskatos vykdyti didesnės vertės viešuosius pirkimus ir įtraukti papildomas valstybes nares arba asocijuotąsias valstybes.
4. Darbo programoje nustatomi finansavimo prioritetai, atitinkantys 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus poreikius.

12 straipsnis
Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Komisija, ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. parengusi Priemonės vertinimo ataskaitą, pateikia ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitoje įvertinamas veiksmų, kurių imtasi pagal Priemonę, poveikis ir veiksmingumas.
2. Ataskaita grindžiama konsultacijomis su valstybėmis narėmis ir pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais ir joje visų pirma įvertinama pažanga, padaryta siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų.

13 straipsnis
Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Priemone ir jos veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Priemonei skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politinius prioritetus, susijusius su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

14 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Europos gynybos agentūra kviečiama komitetui stebėtojos teisėmis teikti savo nuomonės ir ekspertines žinias. Europos išorės veiksmų tarnyba taip pat kviečiama dalyvauti komitete.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

15 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas.

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Sąjungos gynybos pramonės politika

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

nauju veiksmu

nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai¹¹

esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Priemone siekiama šių tikslų:

Žr. pridedamą teisės akto pasiūlymą.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Netaikoma

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Numatomi rezultatai

Priemonė padės stiprinti ir plėtoti Sąjungos gynybos pramoninę bazę, kad ji galėtų pašalinti pramonės spragas, susijusias su skubiausiais ir svarbiausiais gynybos produktų poreikiais, ypač tais, kurie išryškėjo ar padidėjo reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą.

ES finansinis įnašas turėtų padėti įgyvendinti daug bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų veiksmų, kurie kitu atveju nebūtų pradėti, atsižvelgiant į bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų gynybos srityje riziką ir sudėtingumą.

Numatoma, kad dėl glaudesnio bendradarbiavimo bus užtikrintas didesnis ekonominis naudingumas, padidintas sąveikumas ir išvengta to, kad labiausiai pažeidžiamos ES valstybės narės negalėtų gauti to, ko joms reikia, nes gynybos pramonei, kuri nėra pritaikyta tokiai išaugusiai paklausai, pateikiami nesuderinami reikalavimai.

¹¹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Numatomas poveikis

500 mln. EUR Sąjungos įnašas leistų tinkamai paskatinti valstybes nares vykdyti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus. Bendradarbiaujamieji ES viešieji pirkimai turėtų tapti norma, o ne išimtimi. Be to, šia priemone bus skatinama dinamiška ir konkurencinga EGTPB. Numatoma, kad ilgainiui papildomos investicijos į EGTPB duos naudos kuriant darbo vietas ir ugdant įgūdžius bei didinant tiekimo saugumą.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Atsižvelgiant į trumpą Priemonės įgyvendinimo laikotarpį, jos rezultatai ir poveikis bus vertinami atliekant retrospektyvinį vertinimą programos įgyvendinimo pabaigoje.

Komisija užtikrins, kad subjektas, kuriam patikėta įgyvendinti programą, nustatytų būtinus programos įgyvendinimo stebėsenos rodiklius. Rodikliai, be kita ko, bus šie:

- įgyvendintų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų veiksmų skaičius;
- bendra įgyvendintų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų veiksmų vertė;
- valstybių narių, dalyvaujančių kaip konsorciumo narės, skaičius;
- tai, kad valstybės narės išplėtė esamą bendradarbiavimą įtraukdamos naujas nares.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Reglamentas bus įgyvendinamas taikant tiesioginį valdymą. Kad Komisija galėtų veiksmingai stebėti įgyvendinimą, joje turės dirbti atitinkami ekspertai.

1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmiais.*

Nors bendradarbiavimas turi keletą akivaizdžių privalumų (didesnis sąveikumas, mažesnės vieneto ir techninės priežiūros išlaidos), ES valstybės narės gynybos sistemas ir toliau įsigyja daugiausia nacionaliniu lygmeniu. Dėl to rinka yra labai susiskaidžiusi, nacionalinei pramonei būdingas izoliuotumas ir atsirado daugybė atitinkamų tos pačios rūšies gynybos sistemų, kurios dažnai tarpusavyje nėra sąveikios. Tuo pat metu esant dabartinei gynybos rinkos padėčiai, be kita ko, padidėjus grėsmei saugumui ir esant realiai didelio intensyvumo konflikto perspektyvai, valstybės narės sparčiai didina savo gynybos biudžetus ir siekia įsigyti panašios įrangos. Dėl to paklausa viršija EGTPB gamybos pajėgumus, šiuo metu pritaikytus taikos metui.

Todėl galima numatyti didelę kainų infliaciją, taip pat ilgesnį pristatymo laiką, o tai gali pakenkti ES piliečių saugumui. Gynybos pramonė turi užtikrinti užsakymams vykdyti reikalingus gamybos pajėgumus, taip pat svarbiausias žaliavas ir sudedamąsias dalis. Šiomis aplinkybėmis gynybos srities gamintojai gali teikti pirmenybę dideliems užsakymams, todėl pažeidžiamiausios šalys, kurios nėra pakankamai didelės ir neturi finansinių išteklių dideliems užsakymams užtikrinti,

gali likti neapsaugotos. Todėl būtina skatinti bendrus viešuosius pirkimus ir tai būtų naudinga užtikrinant, kad gynybos pramonė galėtų greičiau prisitaikyti prie dabartinių rinkos struktūrinių pokyčių, o nacionalinėms ginkluotosioms pajėgoms, bendradarbiaujančioms įsigijimo etape, būtų taikomos geresnės sąlygos ir pristatymo terminai. Be to, bendradarbiaujant įsigijimo srityje sumažėtų sistemų eksploatavimo, techninės priežiūros ir galutinio eksploatavimo nutraukimo išlaidos (apskaičiuota, kad jos sudaro 55 proc. visų įrangos išlaidų).

Todėl esant dabartinei padėčiai reikia imtis politinių veiksmų ES lygmeniu, kad būtų pagerintas dabartinis bendradarbiavimo lygis, ir paskatinti finansinių valstybių narių bendradarbiavimą vykdant viešuosius pirkimus gynybos srityje. Tokia intervencija naudinga ES piliečių saugumui ir EGTPB.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Netaikoma

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Priemone bus papildytos esamos ES programos, pavyzdžiui, Europos gynybos pramonės plėtros programa ir Europos gynybos fondas, taip pat ES gynybos iniciatyvos, tokios kaip nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO). Taip pat bus sukurta sinergija su ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio bei kitų ES programų įgyvendinimu.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

Netaikoma

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- galioja nuo 2022 m. iki 2024 m. gruodžio 31 d.;
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2022 iki 2024 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2023 iki 2027 m.

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)¹²

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Priemonė įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, laikantis Finansinio reglamento.

¹² Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pagal Priemonės 13 straipsnį Komisija, ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. parengusi Priemonės vertinimo ataskaitą, pateiks ją EP ir Tarybai. Ataskaitoje įvertinamas veiksmų, kurių imtasi pagal Priemonę, poveikis ir veiksmingumas.

Šiuo tikslu ir siekdama užtikrinti, kad atitinkami duomenys būtų renkami patikimai ir sklandžiai, Komisija nustatys būtiną stebėsenos tvarką.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Komisijai tektų visa atsakomybė už Priemonės įgyvendinimą. Visų pirma Komisija ketina įgyvendinti Priemonę taikydama tiesioginį valdymą. Taikant tiesioginio valdymo principą išaiškinamos pareigos (leidimus suteikiančių pareigūnų vykdomas įgyvendinimas), trumpėja tiekimo grandinė (trumpinamas laikas iki dotacijos ir laikas iki apmokėjimo), išvengiama interesų konfliktų ir sumažinamos įgyvendinimo išlaidos (nėra valdymo mokesčių įgaliojamam subjektui). Komisija turėtų apibrėžti finansavimo prioritetus ir sąlygas vienoje daugiametėje darbo programoje. Apibrėžiant prioritetus turėtų būti remiamasi Bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės darbu. Turėtų būti įsteigtas valstybių narių programos komitetas, į kurį Europos gynybos agentūra kviečiama komitetui stebėtojos teisėmis teikti savo nuomones ir ekspertines žinias, o Europos išorės veiksmų tarnyba kviečiama padėti komitete. Komitetui pateikus nuomonę pagal nagrinėjimo procedūrą, Komisija priimtų daugiametę darbo programą.

Finansavimas pagal Priemonę daugiausia bus teikiamas dotacijų forma. Finansinis įnašas nustatomas atsižvelgiant į bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo bendradarbiavimo pobūdį, be to, skiriama papildoma suma, kad valstybės narės būtų skatinamos bendradarbiauti drauge vykdydamos viešuosius pirkimus. Komisija gali naudoti su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kad sumažintų naudos gavėjams tenkančią administracinę naštą ir sutelktų dėmesį į norimų tikslų siekimą, taip padidindama Sąjungos paramos veiksmingumą ir efektyvumą.

Mokėjimo tvarka išliks panaši į EGPPP ir EGF atveju taikomą tvarką, t. y. trys mokėjimai kiekvienai dotacijai (įskaitant bent vieną išankstinio finansavimo mokėjimą). Mokėjimų prognozė bus parengta remiantis naudos gavėjo pasiūlymu, kad naudos gavėjas galėtų veiksmingai valdyti viešąjį pirkimą ir išvengti bet kokių išdo problemų. Komisija išlaiko galią tvirtinant mokėjimus, visų pirma turi juridinę teisę juos sumažinti, jei neįvykdomos išmokos mokėjimo sąlygos (nepasiektos tarpinės reikšmės, laiku negauti rezultatai).

Kontrolės strategija, kuri bus apibrėžta susitarime dėl dotacijos, bus grindžiama nedidele patirtimi, įgyta įgyvendinant EGF ir ankstesnes programas – EGPPP ir gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamuosius veiksmus, kurių atveju buvo naudojamos dotacijos, taikant supaprastinto išlaidų apmokėjimo tvarką (fiksotosios sumos įnašai). Visų pirma Komisija ketina naudoti su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kai dotacijos suma nustatoma *ex ante*, remiantis tam tikrų sąlygų

įvykdymu (įskaitant išlaidų tinkamumą finansuoti), ir išmokama remiantis rezultatais (ataskaitomis), įrodančiais, kad pasiekti susitarime dėl dotacijos (techniniuose prieduose) apibrėžti numatyti rezultatai.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Priemonės tikslas – remti bendradarbiavimą įsigyjant skubiausiai reikiamus ir svarbiausius gynybos produktus. Todėl pagrindinė nustatyta rizika yra: vėlavimo rizika (su tvarkaraščiu susijusios problemos, įgyvendinimo vėlavimas), valdymo rizika (nepakankamas valstybių narių ir (arba) nacionalinės pramonės bendradarbiavimas, kurio rezultatas – vėlavimas dėl neveiksmingo įgyvendinimo), finansinė rizika (išlaidų valdymas, menkas lėšų įsisavinimas (vėlavimas) ir kt.), techninė rizika (konkrečių plėtros darbų sunkumai, techninės problemos, mažesnis veiksmingumas). Todėl remdamasi patirtimi, įgyta įgyvendinant Europos gynybos fondą, Komisija įgyvendintų Priemonę taikydama tiesioginį valdymą, parengtų ir priimtų tik vieną daugiametę darbo programą, sutrumpintų laiką iki dotacijos suteikimo ir taikytų su išlaidomis nesusijusį finansavimą.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Programos biudžetas bus valdomas tiesiogiai. Remiantis su dotacijų valdymu susijusia Komisijos patirtimi, bendros Priemonės kontrolės išlaidos, kurias patirs Komisija, turėtų sudaryti mažiau nei 1 proc. susijusių valdomų lėšų.

Kalbant apie tikėtiną klaidų lygį, siekiama užtikrinti, kad klaidų lygis neviršytų 2 proc. Komisija mano, kad įgyvendinant programą tiesioginio valdymo būdu ir dalyvaujant pakankamam skaičiui apmokytų darbuotojų (patyrusių darbuotojų, kurie gali būti pasamdyti iš valstybių narių gynybos ministerijų), kuriems vadovautų įgaliotuosius leidimus suteikiantys pareigūnai, taip pat taikant aiškias taisykles ir tinkamai naudojant produkto rodikliais grindžiamas priemones (t. y. su išlaidomis nesusijusį finansavimą), klaidų lygis išliks mažesnis už 2 proc. reikšmingumo ribą.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) yra kompetentinga atlikti pagal šią iniciatyvą remiamų veiksnių tyrimus. Pagal šį reglamentą sudaromuose susitarimuose, įskaitant su tarptautinėmis organizacijomis sudaromus susitarimus, numatoma, kad Komisija arba jos įgaliotas atstovas vykdo priežiūrą ir finansinę kontrolę, o Europos Audito Rūmai, Europos prokuratūra arba OLAF atlieka auditą, prireikus – vietoje. Komisijos pareigūnai, turintys reikiamą asmens patikimumo pažymėjimą, taip pat gali atlikti patikrinimus vietoje.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės (žr. 3.2 skirsnio lentelę)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ¹³	ELPA šalių ¹⁴	valstybių kandidačių ¹⁵	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
5	13.0106	NDA	TAIP	NE	NE	NE
5	13.06	DA	TAIP	NE	NE	NE

¹³ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

¹⁴ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

¹⁵ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Pasiūlymo finansavimo šaltiniai

3.2.1. Asignavimų finansavimo šaltinis pagal pasiūlymą

Įnašas iš DFP maržų ir specialių priemonių	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Iš viso
5 išlaidų kategorijos maržos		83,700	44,900	32,100	1			160,700
Specialios DFP priemonės			111,400	227,900				339,300
Iš viso		83,700	156,300	260,000				500,000

3.2.2. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			05	Saugumas ir gynyba. 13 veiksmų grupė „Gynyba“							
			2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Po 2027 metų	IŠ VISO
13.0601 – Veiklos asignavimai specialios trumpalaikės priemonės gynybos produktams	Įsipareigojimai	(1)		83,700	156,300	260,000					500,000
	Mokėjimai	2			72,000	174,000	104,000	72,000	78,000		500,000

13.016 – Rėmimo išlaidos	Išsipareigojimai = mokėjimai	(3)			p.m.	p.m.					0
IŠ VISO asignavimų programos paketui pagal 5 išlaidų kategoriją	Išsipareigojimai	= 1 + 3		83,700	156,300	260,000					500,000
	Mokėjimai	= 2 + 3		0	72,000	174,000	104,000	72,000	78,000		500,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Po 2027 metų	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		0,961	1,831	1,831	1,517	1,517	1,187		8,844
Kitos administracinės išlaidos		0,047	0,279	0,279	0,067	0,057	0,057		0,786

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	1,008	2,110	2,110	1,584	1,574	1,244		9,630
---	---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	<i>Po 2027 metų</i>	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal visas daugiametės finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai		84,708	158,410	262,110	1,584	1,574	1,244		509,630
	Mokėjimai		1,008	74,110	176,110	105,584	73,574	79,244	0	509,630

3.2.3. *Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Daugiametės finansinės programos 7 ISLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai		0,961	1,831	1,831	1,517	1,517	1,187	8,844
Kitos administracinės išlaidos		0,047	0,279	0,279	0,067	0,057	0,057	0,786
Daugiametės finansinės programos 7 ISLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma		1,008	2,110	2,110	1,584	1,574	1,244	9,630
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 ISLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos (buvusios BA eilutės)								
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 ISLAIDŲ KATEGORIJĄ								

IŠ VISO		1,008	2,110	2,110	1,584	1,574	1,244	9,630
----------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Administracinių asignavimų poreikiai bus dengiami asignavimais, jau paskirtais priemonei valdyti ir (arba) perskirstytais, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į esamus biudžeto apribojimus.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
•DEFIS GD etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
Komisijos būstinė ir atstovybės		5	10	10	8	8	7
Delegacijos							
Moksliniai tyrimai							
Išorės darbuotojai (etatų vienetais) – AC, AL, END, INT ir JED DEFIS GD							
7 išlaidų kategorija							
Finansuojama pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	– būstinėje	2	3	3	3	3	1
	– delegacijose						
Finansuojama iš programos paketo lėšų	– būstinėje						
	– delegacijose						
Moksliniai tyrimai							
Kita (nurodyti)							
IŠ VISO		7	13	13	11	11	8

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	2022 m. Priemonei plėtoti ir pirmajai veiklai pradėti reikės 5 etato ekvivalentų (5 AD), veiklai įgyvendinti – 10 etato ekvivalentų (7 AD ir 3 AST), o 2027 m. juos reikės sumažinti iki 7 (5 AD ir 2 AST), kad būtų užtikrintas darbo programos priėmimas, vertinimo valdymas ir projektų įgyvendinimo operacinė, finansinė ir teisinė stebėseną.
Išorės darbuotojai	2 etato ekvivalentai veiklai pradėti (2 SNE), padidinti iki 3 (1 AC ir 2 SNE), o 2027 m. sumažinti iki 1 (1 AC), kad būtų užtikrinta projektų įgyvendinimo operacinė, finansinė ir teisinė stebėseną.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

- Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.
- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

5 išlaidų kategorijos marža. Išsamiau apie tai žr. 3.2 skirsnyje.

- Reikia persvarstyti DFP.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.6. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Iš viso
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų						

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

– Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

– Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

nuosaviems ištekliams

kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ¹⁶					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai			
..... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

[...]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[...]

¹⁶ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 proc. surinkimo sąnaudų.